

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁM SÁT PHẢN BIỆN XÃ HỘI GÓP PHẦN XÂY DỰNG HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ VỮNG MẠNH

► *Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Đắk Lắk*

Kính thưa Đoàn chủ tịch!

Kính thưa quý vị đại biểu, thưa toàn thể Đại hội!

Được sự phân công của Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội LHPN Việt Nam, thay mặt toàn thể cán bộ, hội viên Phụ nữ tỉnh Đắk Lắk, tôi xin trình bày báo cáo tham luận với chủ đề “*Nâng cao chất lượng công tác giám sát, phản biện xã hội, góp phần xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh*”.

Thưa toàn thể Đại hội!

Xác định giám sát, phản biện xã hội là nhiệm vụ quan trọng giúp tổ chức Hội phụ nữ thực hiện tốt hơn chức năng đại diện bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp và chính đáng cho các tầng lớp phụ nữ, nâng cao vai trò, vị thế của Hội, những năm qua Hội LHPN tỉnh Đắk Lắk đã tập trung chỉ đạo các cấp Hội tổ chức thực hiện bước đầu đạt được những kết quả đáng ghi nhận.

Giám sát, phản biện xã hội đã được các cấp Hội thực hiện trong nhiều năm qua, không còn là vấn đề mới nhưng điểm mới trong nhiệm kỳ này đó là các Hội thực hiện giám sát, phản biện xã hội theo Quy chế của Đảng được ban hành kèm theo Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị. Có thể khẳng định rằng Hội LHPN Việt Nam là một trong những đoàn thể triển khai quán triệt Quyết định 217 sớm nhất thông qua Hội nghị trực tuyến toàn quốc, tập huấn 3 miền, ban hành các văn bản hướng dẫn cụ thể trong hệ thống Hội. Trên cơ sở hướng dẫn của Trung ương Hội, Hội LHPN tỉnh Đắk Lắk đã ban hành văn bản nhằm cụ thể hóa các văn bản của Trung ương Hội, biên soạn các loại biểu mẫu, xây dựng kế hoạch và tổ chức giám sát, phản biện xã hội và đưa vào tiêu chí, xem xét và đánh giá thi đua các cơ sở Hội định kỳ hàng năm, nhiệm kỳ. Để thực hiện được những điều đó thì vấn đề quan trọng là phải làm cho cán bộ Hội các cấp hiểu đầy đủ về vai trò, quyền, trách nhiệm của Hội, quy trình thực hiện giám sát phản biện theo Quy chế 217 thông qua các cuộc Hội thảo, tập huấn chuyên đề giám sát, phản biện xã hội cho cán bộ Hội các cấp¹.

Đối với hoạt động giám sát, trong quá trình tập huấn, chúng tôi đặc biệt lưu ý đến việc thực hành kịch bản giám sát theo quy trình và thực hành xây dựng các văn bản: kế hoạch; xin chủ trương cấp ủy; thống nhất với cơ quan quản lý nhà nước cấp trên trực tiếp; mời đại diện các ngành tham gia đoàn giám sát; quyết định thành lập Đoàn giám sát; nội dung giám sát; các văn bản liên quan đến nội dung giám sát; bảng hỏi; đề cương báo cáo; biên bản giám sát... Chuẩn bị tốt những văn bản này thì khi thực hiện tránh được sự lúng túng, thiếu sót.

Để xây dựng được kế hoạch giám sát hàng năm, ngoài việc phải căn cứ vào định hướng của Hội cấp trên thì việc chủ động công tác tham mưu, đề xuất các Đảng ủy về

---

¹ Tổ chức 1 lớp tập huấn cho cán bộ cấp tỉnh, huyện; 11 lớp tập huấn cho 982 cán bộ cấp cơ sở

chủ trương tiến hành giám sát được xem là việc làm hết sức quan trọng, cần thiết nhằm tranh thủ sự lãnh đạo, định hướng của cấp ủy để Hội LHPN thuận lợi trong hoạt động giám sát của mình, nhất là việc tổ chức các cuộc giám sát chuyên đề, giám sát trực tiếp. Trước khi làm văn bản xin chủ trương cấp ủy, căn cứ vào định hướng của Trung ương, Hội phụ nữ tỉnh, phải nắm chắc các vấn đề phụ nữ của địa phương thông qua các báo cáo, qua họp giao ban, qua các khóa tập huấn, qua tham gia sinh hoạt hội viên, đặc biệt thông qua các buổi tiếp xúc cử tri của Đoàn đại biểu Quốc hội, HĐND các cấp và các buổi đối thoại trực tiếp. Hội ban thường vụ để thống nhất lựa chọn nội dung, địa bàn giám sát.

Khi tiến hành hoạt động giám sát các cấp Hội cũng chuẩn bị thật kỹ đề cương giám sát và phải gửi trước cho đối tượng giám sát để đảm bảo sự chuẩn bị trọng tâm, sát với nội dung giám sát và có thời gian trao đổi cụ thể về những vấn đề chưa cụ thể, rõ ràng. Để tăng thêm hiệu lực, hiệu quả hoạt động giám sát của Hội, các cấp Hội phụ nữ đã chú trọng và mở rộng thành phần giám sát, tùy theo nội dung mà có thể mời thêm các thành phần tham gia như: đại diện Thường trực, các ban của HĐND, Ban tổ chức, Ủy Ban MTTQ Việt Nam, Ban Dân vận, các Sở, ngành hữu quan. Một vấn đề khác cũng cần có sự chuẩn bị chu đáo là việc in ấn, lập danh mục các văn bản liên quan, kể cả văn bản chỉ đạo của ngành dọc, dự kiến chương trình giám sát, bảng hỏi, cách thức giám sát và tổ chức họp đoàn lấy ý kiến trước khi ban hành.

Theo dõi kết quả giải quyết kiến nghị, đề xuất sau giám sát là khâu quan trọng qua đó sẽ đánh giá rõ ràng nhất hiệu quả giám sát ở mức độ nào. Để làm được việc này, Hội LHPN tỉnh phân công các đồng chí Thường trực Hội đăng ký và trực tiếp làm việc với các cấp ủy, chính quyền, lãnh đạo các đơn vị, địa phương được giám sát đề nghị quan tâm giải quyết các kiến nghị sau giám sát và phân công cán bộ, Ban chuyên môn theo dõi kết quả giải quyết các kiến nghị, đề xuất của các địa phương, đơn vị để có kiến nghị tiếp theo.

Với cách làm như trên, nhiệm kỳ qua Hội LHPN tỉnh Đắk Lắk đã giám sát thực hiện¹² chính sách, pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền lợi của phụ nữ, trẻ em và tổ chức Hội¹. Qua giám sát đã phát hiện nhiều vấn đề như: việc cấp thẻ bảo hiểm thiếu, chậm, sai thông tin trên thẻ; cấp thiếu chế độ phụ cấp cho Chi hội trưởng Phụ nữ; Cấp kinh phí thường xuyên cho Hội LHPN cơ sở không kịp thời; Phòng và phương tiện làm việc cho Hội cơ sở chưa đảm bảo; việc tạo điều kiện cho tổ chức Hội tham gia quản lý Nhà nước... nên đã kịp thời có văn bản kiến nghị, đề xuất giải quyết. Nhiều kiến nghị, đề xuất của Hội sau giám sát đã được cơ quan chức năng tiếp thu như: đảm bảo tỷ lệ nữ ứng cử viên đạo biểu HĐND các cấp đảm bảo ít nhất 35% trong danh sách chính thức; tăng phụ cấp cho Chi hội trưởng các đoàn thể từ 207.000 đ/tháng lên 230.000 đ/tháng (bắt đầu từ tháng 1/2015); bổ sung 142 trường hợp khuyết tật chưa được hưởng chế độ trợ cấp,

---

¹ Nghị quyết 11-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa X) về Công tác phụ nữ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Nghị định số 56/2012/NĐ-CP của Chính phủ quy định trách nhiệm của Bộ, ngành, UBND các cấp trong việc bảo đảm cho các cấp Hội LHPN Việt Nam tham gia quản lý Nhà nước; Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp và các văn bản liên quan đến tỷ lệ nữ tham gia Đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp; hoạt động dạy nghề cho lao động nữ nông thôn; việc cấp gạo, hỗ trợ tiền tết Nguyên đán cho các hộ phụ nữ nghèo; thực hiện chế độ trợ cấp cho các hộ thiệt hại do hạn hán; việc cấp thẻ Bảo hiểm Y tế; thực hiện chế độ hỗ trợ cây, con giống, điện, nước cho hộ nghèo; công tác quản lý nhà nước đối với các cơ sở giữ trẻ và trường mầm non tư thục; thực hiện chế độ hỗ trợ gia đình chính sách có công; chính sách người đơn thân nuôi con nhỏ thuộc hộ nghèo; việc cấp phát và thực hiện kinh phí chi cho các cấp hội phụ nữ tham gia hoạt động bảo vệ môi trường ...

1.037 các đối tượng thuộc hộ nghèo, trẻ em dưới 6 tuổi... được chỉnh sửa và cấp mới thẻ BHYT, 27 đối tượng chính sách đủ điều kiện nhưng chưa được hưởng chế độ người đơn thân nuôi con nhỏ thuộc hộ nghèo theo NĐ 13 của Chính phủ, 30 phụ nữ đơn thân không người nuôi dưỡng chưa được trợ cấp hàng tháng.

Đối với hoạt động phản biện xã hội, đây là vấn đề hết sức mới mẻ và không ít khó khăn. Bước đầu Hội LHPN tỉnh đã phối hợp với ban chuyên môn Trung ương Hội và thời gian qua đã chủ động tổ chức được một số Hội thảo tham vấn ý kiến của chuyên gia các sở, ngành, đoàn thể và hội viên phụ nữ góp ý vào dự thảo các văn bản như: tổ chức lấy ý kiến các tầng lớp phụ nữ vào Dự thảo sửa đổi Hiến pháp 1992, Bộ luật dân sự, Bộ luật Hình sự, Luật Hôn nhân Gia đình; Luật Bảo hiểm xã hội; Luật Đất đai (sửa đổi), góp ý dự thảo Văn kiện Đại hội Đảng các cấp, các kế hoạch, chương trình, dự án và dự thảo văn bản Luật, Pháp lệnh, Nghị định có liên quan đến phụ nữ, trẻ em và bình đẳng giới.v.v.. Những ý kiến của hội viên, phụ nữ được Hội LHPN các cấp tổng hợp đầy đủ bằng văn bản và kiến nghị sửa đổi, bổ sung cơ quan chức năng các cấp.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Thưa Đại hội!

Các hoạt động giám sát và phản biện của Hội LHPN đã tạo điều kiện để hội viên phụ nữ phát huy quyền làm chủ theo dõi, phát hiện sai sót trong thực thi chính sách, giúp cấp ủy, chính quyền các cấp kịp thời điều chỉnh, sửa đổi bổ sung, những vấn đề thực tiễn đặt ra đối với phụ nữ, trẻ em và bình đẳng giới đã được các cấp Hội kiến nghị lồng ghép vào các văn bản quy phạm pháp luật, các chương trình, đề án, kế hoạch của nhà nước, của địa phương. Mỗi quan hệ xã hội của tổ chức Hội Phụ nữ với các cấp, các ngành và các lực lượng xã hội ngày càng được thắt chặt, kịp thời tháo gỡ nhiều khó khăn, bất cập để phụ nữ được thụ hưởng chính sách của Đảng và Nhà nước đảm bảo công bằng, bình đẳng. Với những kết quả cụ thể đã đạt được qua giám sát và phản biện xã hội đã khẳng định vai trò, vị thế của tổ chức Hội LHPN các cấp đã góp phần tích cực trong xây dựng Đảng, chính quyền địa phương trong sạch, vững mạnh. Tuy nhiên, qua hoạt động giám sát, phản biện của các cấp Hội phụ nữ trong tỉnh trong thời gian qua cũng cho thấy:

- Sự nhìn nhận của cấp ủy, chính quyền về vai trò, trách nhiệm của tổ chức Hội các cấp trong thực hiện nhiệm vụ giám sát, phản biện xã hội có lúc, có nơi chưa thực sự đầy đủ, sâu sắc cũng là trở ngại cho tổ chức Hội khi thực hiện nhiệm vụ.

- Một số nơi, Hội LHPN chưa thực sự chủ động, mạnh dạn, quyết liệt trong thực hiện nhiệm vụ giám sát, còn có sự nể nang, ngại va chạm; chưa nghiên cứu sâu, nắm chắc và kỹ các chính sách liên quan đến nội dung giám sát và những vấn đề đặt ra đối với phụ nữ của địa phương, đơn vị mình nên hiệu quả mang lại chưa cao. Có nơi, nội dung giám sát, phản biện, góp ý quá rộng, chung chung, chưa lựa chọn vấn đề trọng tâm, cấp thiết để giám sát và góp ý, thiếu sự bám, nắm và kiến nghị đến cùng các vấn đề, các kết luận sau giám sát làm cho hoạt động giám sát của Hội phụ nữ còn hình thức, chưa phát huy tác dụng.

Từ thực tiễn hoạt động giám sát và phản biện, góp ý của các cấp Hội Phụ nữ trên địa bàn tỉnh trong thời gian qua, Ban Thường vụ Hội LHPN tỉnh rút ra một số kinh nghiệm như sau:

Thứ nhất, bám sát định hướng giám sát, phản biện xã hội của Trung ương, nắm chắc chức năng, nhiệm vụ của Hội, yêu cầu nhiệm vụ chính trị cũng như vấn đề xã hội, hội viên phụ nữ quan tâm để chọn vấn đề giám sát phù hợp từng năm, và chủ động báo cáo đề xuất với cấp ủy về nội dung giám sát, phản biện để triển khai thực hiện.

Thứ hai, việc tổ chức, thành lập các đoàn giám sát chuyên đề với sự tham gia của các ban, ngành liên quan là rất quan trọng nhằm giúp cho việc nhìn nhận, phát hiện các vấn đề qua quá trình giám sát khách quan, thực chất và có tính chuyên môn sâu.

Thứ ba, đội ngũ cán bộ Hội tham mưu thực hiện giám sát, phản biện xã hội phải có bản lĩnh chính trị, có kiến thức chuyên môn về luật pháp và giới, nhiệt tình, tâm huyết, có phương pháp làm việc khoa học, hiệu thực tiễn, có kỹ năng nghiên cứu, phát hiện vấn đề, kỹ năng vận động chính sách, đáp ứng yêu cầu của hoạt động giám sát, phản biện xã hội trong giai đoạn mới.

Thứ tư, phải kiên trì theo đuổi đến cùng các yêu cầu, đề xuất và kiến nghị sau hoạt động giám sát để hoạt động giám sát của tổ chức Hội LHPN được thực thi, hiệu quả, đóng góp vai trò quan trọng trong nhiệm vụ xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh toàn diện.

Từ thực tiễn hoạt động giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận và các đoàn thể nhân dân nói chung, Hội LHPN nói riêng, Hội LHPN tỉnh kiến nghị một số vấn đề như sau:

1. Nhà nước cần thể chế hóa quan điểm của Đảng để hoàn thiện pháp luật về hoạt động phản biện xã hội của Mặt trận và các đoàn thể nhân dân như: quy định cụ thể trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức trong việc cung cấp tài liệu, tiếp thu, giải trình, giải quyết những kiến nghị của Hội, trường hợp không thực hiện trách nhiệm cũng cần có chế tài đảm bảo.

2. Cần sớm ban hành văn bản hướng dẫn lập dự toán, quyết toán kinh phí hoạt động giám sát, phản biện để tạo điều kiện thuận lợi để Hội LHPN thực hiện đầy đủ chức năng, vai trò là một chủ thể giám sát độc lập.

3. Gắn kết quả việc giải quyết các kiến nghị sau giám sát của Hội LHPN các cấp với đánh giá trách nhiệm của người đứng đầu các đơn vị được giám sát; với phân loại thi đua các tổ chức cơ sở Đảng, hoạt động của các đơn vị, địa phương hàng năm.

Cuối cùng, xin kính chúc Đoàn Chủ tịch Đại hội, các vị khách quý cùng toàn thể Đại hội sức khỏe, hạnh phúc.

Chúc Đại hội thành công tốt đẹp.

Xin trân trọng cảm ơn!